

Если не поедешь туда, приезжай на время отпуска сюда, походим по деревням. Может быть, в Москве вышло что-либо интересное по литературе. Я так все время это не следил и не читал ничего, за исключением Энгельгардта. Здесь вышли: Баричевского „Поэтика жанров“, Кавала „Як вясну гукалі“, Чернушевича „Дзіва“. Имеешь ли их? Если нет, то вышлю. Каваль — это отголосок Кузьмы в этом сборнике.

Целую тебя. Адам.

№ 13. У рэдакцыю [газэты „Савецкая Беларусь“]

[Лістанад 1929]

Паважаны тав. рэдактар!

Дазвольце праз Вашу газэту протэставаць супроць прыпісваньня, скарыстаньня майго прозьвішча Л. Бэнда як формы адмаўленьня, для выяўленьня сваіх уласных бэндаўскіх поглядаў наконт: 1) пасьёнай ролі літаратуры ў наш час, 2) зьдзекаваньня над сьветаглядам пролетарыята і самім пролетарыятам, 3) пасьёнай фатаграфіі процэсаў ператв[арэньня] мат[ар’яльнага] у ідэальн[ае], 4) агульначал[авечага] мотыву, агульн[ага] нац[ыянальнага] і іншых агулаў як задачы суч[аснай] прол[етарскай] літ[аратуры], 5) суч[асных] сьпеваў у імя зямлі-сьвету як бацьк[аўшчыны] чалавека, 6) лёзунгу адзінства чалавецтва і 7) пролетарскай культуры як толькі ідэалу і трацкізму. Бабарэка, ахарактарызаваны гэтымі поглядамі, ёсьць не Адам Бабарэка, якога погляды наконт пролетарскай літаратуры ў яе ўзвышэнскім разьвіцьці выказаны ў арт[ыкуле] „Узвышэнская поэзія“ (Узвышша, № 6 за 1929 г.), а той-жа Л. Бэнда ў сваім адмаўленьні. Вольна, канечна, кожнаму, хто самавызначае свой сьветагляд, як хто разьвязвае задачу паказу чалавека як адзінства працівалегласьцяй, і паказвае элемэнты, якія ў ім змагаюцца, карыстацца рознымі формамі. Аднак калі ў гэтай мэце карыстаецца маё прозьвішча як публіцыстычны прыём (а іначай гэта нельга разглядаць, паколькі Л. Бэнда ў тым артыкуле, гэроем якога ён робіць Бабарэку, адмовіўся ад довадаў), а абмежаваўся толькі прыпісваньнем да прозьвішча азначаных палажэньняў, я павінен заявіць: 1) што я ня маю нічога агульнага з бэндаўскім Бабарэкам і 2) што я протэстую супроць выкарыстоўваньня майго прозьвішча як публіцыстычнага прыёму асобамі, якія перажываюць момант самавызначэньня ў ідэолёгічных прадстаўнікоў тэй ці іншай літаратурнай або грамадзкай арганізацыі.

№ 14. Ганьне Бабарэцы

[Чэрвень — ліпень 1930]

Аня!

Ведаеш, гэта-ж я забыў узяць з сабой пасьведчаньне. Яно ляжыць у маім стале. Дык ось табе работа. Знайдзі яго, потым зайдзі да сакратара Камвузу, няхай працягне тэрмін, а тады перашлі мне. Потым дастань сабе пасьведчаньне, зьвярніся ў міліцыю з сваімі студэнцкімі пасьведчаньнямі і абмяняй. Ехаць сюды каб без непаразуменьняў, вазьмі з сабою.

Вось і ўсё пакуль. Калі будзеш тут, то папытай 10 дачу. Але я думаю, што як прышлеш пасьведчаньне, перш я наведаюся дамоў. Пагляджу і пашукаю тут хаты.